

AP2 DERFOR GÅR SALMONELLASANERING OFTE GALT I STORE KVÆGBESÆTNINGER

STØTTET AF

mælkeafgiftsfonden

Ny undersøgelse viser, at det ikke er rutinerne, det er galt med i store besætninger, som har svært ved at sanere sig fri for salmonella. Briterne ligger typisk i opstaldningen af kalvene.

”Vi troede, der ville være tale om rutiner, der skulle strammes op. Men dem var der faktisk ret godt styr på. Udfordringen viste sig primært at ligge et andet sted.”

Sådan fortæller dyrlæge Line Fruergaard-Roed. Hun har stået i spidsen for en SEGES-undersøgelse, der skulle afdække, hvor de største udfordringer ligger i salmonellasaneringen på store bedrifter, og dermed også hvordan man hjælper disse besætninger bedst. Det er velkendt, at salmonellasanering i særlig grad kan være en hård omgang i store besætninger. Det skyldes bl.a. mange dyr i samme aldersgrupper, der er modtagelige for samme sygdomme på samme tidspunkt. Men det er jo et vilkår. Målet med undersøgelsen var derfor at finde ud af, hvor der især kunne være brister i smittebeskyttelsen i forhold til management og staldforhold. Til undersøgelsen blev der udvalgt fem store besætninger i niveau 2, som har været i gang med sanering i længere tid, men som stadig havde positive kalveprøver.



Typisk er spædkalveområdet en flaskehals, hvor der fx ikke er mulighed for ordentlig rengøring af boksen før indsættelse af en ny kalv.
Foto: SEGES

”Kalveområdet er særlig vigtigt i salmonellasaneringen, fordi man skal have salmonella væk helt fra bunden – og det er samtidig den gruppe dyr, der er mest følsom for smitte. Kan man ikke få kalvene fri, har man ikke styr på smittespredningen,” forklarer Line Fruergaard-Roed.

KALVESTALDEN ER DET SVAGE LED

Undersøgelsen viste, at det, som gik igen på de fem bedrifter, var, at opstaldningen af kalvene ikke var robust nok.

”Det vi så, var staldområder, der ikke var fulgt med, når besætningen havde udvidet – typisk kalve- og kælvningsfaciliteterne. Der var alt for mange steder, hvor det kunne gå galt. Typisk var spædkalveområdet en flaskehals, hvor der fx ikke var mulighed for ordentlig rengøring af boksen før indsættelse af en ny kalv,” fortæller Line Fruergaard-Roed. Til gengæld var der, iflg. dyrlægen, ikke meget at komme efter ved gennemgang af besætningernes arbejdsrutiner.

”Jeg blev positivt overrasket over at finde ud af, at de havde rigtig godt fat i rutinerne med fx hurtigt at få flyttet kalvene efter kælvning. Jeg havde forventet, at det var rutinerne, vi skulle tale om – men det var der allerede fuld fokus og styr på,” fortæller hun.

Som en del af undersøgelsen er der blevet lagt handlingsplaner på bedrifterne, som retter op på bristerne i smittebeskyttelsen – blandt andet ved at lave mulighed for sektionering, som gør effektiv rengøring mulig.

KALVENE PRESSET FOR HÅRDT

Karsten Kristensen er medejer af Harehedegaard, som er en af de bedrifter, der deltog i undersøgelsen. Han og hans samarbejdspartner har efter sammenlægning af flere ejendomme haft problemer med salmonella i en del år. I forbindelse med SEGES’ gennemgang af bedriften, som omfatter 570 Dansk Holstein, blev det bl.a. klart for dem, at der var for stort pres på kalvestalden.

”Vi fik øjnene op for, at presset i kalvestalden betød, at kviekalvene kom for tidligt på spalter, samtidig med at mælken blev taget fra dem. Det var simpelthen for hårdt for dem,” forklarer han. En ny kalvestald, der var under opbygning, er derfor blevet taget tidligere i brug end planlagt. Samtidig er der sat ekstra fokus på hygiejnen og på at få udtaget de rigtige blodprøver.

”Nu kan vi se, at det går den rigtige vej, og vi forventer at blive salmonellafri i løbet af 2018,” forklarer Karsten Kristensen.

Karstens praktiserende dyrlæge Anne Skovgaard er også meget tilfreds med forløbet. ”Det har været rigtig godt at få sat fokus udelukkende på salmonellaproblematikken. Det kan nogle gange drukne i hverdagen, når der også er alle mulige andre dyrlægeopgaver på bedriften, der også skal løses,” lyder det fra Anne Skovgaard.

Få nye input om smittebeskyttelse hos kalvene på kongressen i session 36: Muligheder

og barrierer for forbedring af smittebeskyttelsen.

Artiklen har været bragt i [KvægNYT nr. 2, 2018](#)

© 2021 - SEGES Projektsitet